

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Fiscaal Recht en Economie van de Fontys Hogescholen

Gegevens

datum	Naam instelling	: Fontys Hogescholen
31 maart 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Fiscaal Recht en Economie (240 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 05 december 2013
accreditatie hbo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Fiscaal Recht en Economie van de Fontys Hogescholen	Locatie opleiding	: Eindhoven
(002235)	Datum goedkeuren	
uw kenmerk	panel	: 6 mei 2013
JBG/2013/LW	Datum locatiebezoek	: 6 juni 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 22 november 2013
NVAO/20140943/AH	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 5 september 2013
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De hbo-bacheloropleiding Fiscaal Recht en Economie (FRE), met haar voltijdse en deeltijdse variant, is gepositioneerd binnen het Instituut Fontys Hogeschool Financieel Management in Eindhoven. Zij leidt studenten op tot professionele hbo-fiscalisten, die zich bezighouden met het doen van verschillende belastingaangiften in de fiscale advies- en aangiftepraktijk of bij de Belastingdienst.

Inlichtingen

Monique in 't Veld
+31 (0)70 312 23 17
m.intveld@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva

De beoogde eindkwalificaties van FRE zijn voor beide varianten gelijk en wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd. Zij sluiten aantoonbaar aan bij de competenties uit het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel 'Fiscaal Recht en Economie' uit 2006.

De richtingen 'Fiscaal Juridisch Adviseur' en 'Fiscaal Financieel Adviseur' leggen in het derde en vierde studiejaar een inhoudelijk accent binnen de eindkwalificaties.

Begin 2012 is een nieuw landelijk profiel vastgesteld. De opleiding was ten tijde van de audit bezig de eigen eindkwalificaties te herzien in het licht van het nieuwe profiel. Het panel vindt het belangrijk dat FRE blijft aansluiten bij de actuele eisen, die het vakgebied en het werkveld stellen aan de inhoud van de opleiding. Voor de studenten, die in het studiejaar 2013-2014 instromen in de hoofdfase, gelden de nieuwe eindkwalificaties. Vanaf dat moment verleent FRE de graad 'Bachelor of Business Administration'.

Het zelfstandig verrichten van toegepast literatuur- en jurisprudentieonderzoek wordt impliciet, als fundament voor de andere competenties, vanuit de oude en expliciet vanuit de nieuwe eindkwalificaties beoogd. De internationale oriëntatie '(het toepassen van) kennis van Europees en internationaal belastingrecht' en 'actieve beheersing van de Engelse taal' maakt daarnaast deel uit van de doelstellingen.

Het aanbieden van een deeltijdse variant maakt de opleiding FRE onderscheidend ten opzichte van de andere opleidingen in Nederland. Het panel vindt het belangrijk dat FRE daarnaast een onderscheidend en herkenbaar inhoudelijk profiel voor beide varianten ontwikkelt.

Door structurele raadpleging van het brede netwerk van de opleiding (o.a. Raad van Advies, werkveldcommissie, deelname aan het landelijke vakoverleg en contact met het (inter)nationale werkveld) houdt FRE zicht op de actuele ontwikkelingen in het vakgebied en werkveld, waardoor zij haar beoogde eindkwalificaties kan onderhouden.

Op grond van deze afwegingen, die voor beide varianten gelijk zijn, voldoen de door de opleiding beoogde eindkwalificaties aan de basiskwaliteit zoals van een hbo-bacheloropleiding verwacht mag worden. Het panel komt voor Standaard 1 voor beide varianten daarom tot het oordeel 'voldoende'.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

De inhoud en de vormgeving van zowel het voltijdse- als het deeltijdse programma stellen de studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken:

- Zowel de voltijdse- als deeltijdse studenten kunnen zich door het gezamenlijke programma één studiejaar oriënteren voordat zij een keuze maken tussen de opleidingen Fiscaal Recht en Economie, Bedrijfseconomie of Accountancy.
- De basis van de opleiding wordt gevormd door de leerdoelen, die in relatie staan met de opleidingscompetenties. FRE borgt de samenhang per studiejaar door de programma's op te bouwen rondom thema's (vb. inkomstenbelasting particulier, adviseren, procederen of vermogensplanning) en door de verschillende studiejaren met leerlijnen (vb. conceptueel, vaardigheden, integraal en ervaring) in te richten.
- De beoogde eindkwalificaties rond de internationale oriëntatie krijgen op een degelijke wijze vorm. Zo dienen alle studenten op de hoogte te zijn van Europese wet- en regelgeving, verdragenrecht en andere grensoverschrijdende fiscale wetgeving (vb. in de module Internationaal en Europees belastingrecht en tijdens het internationale uitwisselingsproject met studenten uit België en Duitsland). Daarnaast kunnen studenten zich Engelstalige, domeinspecifieke begrippen eigen maken.
- Om de afgestudeerde voldoende onderzoeksvaardigheden mee te geven heeft FRE een integrale onderzoekslijn vastgesteld, die op dit moment impliciet in de programma's is verankerd. Studenten leren vanaf de propedeuse om te gaan met vakliteratuur, wetgeving

Pagina 3 van 8 en actuele ontwikkelingen zoals wetwijzigingen en jurisprudentie zonder dat de opleiding dat benoemd als het verrichten van toegepast literatuur- en jurisprudentieonderzoek'. Daarnaast is het docententeam voldoende gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van de programma's. Van de zeventien docenten die bij FRE in vaste dienst zijn voor de hoofdfase, hebben veertien docenten een masterniveau, volgt één docent een masteropleiding en hebben twee docenten een bachelorniveau. De voltijd- en deeltijdstudenten zijn tevreden over de bereikbaarheid, de betrokkenheid en de toegankelijkheid van docenten en daarnaast over de inbreng van hun praktijkervaring tijdens de les. Ook de opleidingsspecifieke voorzieningen die studenten toegang bieden tot de benodigde fiscale vakliteratuur, tijdschrift- en krantenartikelen (vb. Belastingmagazine, BTW Brief en Fiscaal up to date), zijn actueel en toereikend voor de realisatie van de programma's.

Met een aantal van bovengenoemde punten steekt de opleiding naar het oordeel van het panel boven de basiskwaliteit uit. In beide varianten zijn volgens de studenten en het panel enkele verbeteringen denkbaar in (de organisatie van) het onderwijs, waarmee FRE de onderwijsleeromgeving verder kan ontwikkelen. Voorbeelden zijn het expliciteren van de onderzoekslijn, een meer aanbodgerichte studiebegeleiding en contacturen voor projecten bij de deeltijd, het tijdig bekendmaken van onder andere roosters en tentamenresultaten bij de voltijdse variant en het vergroten van het aantal werkplekken. Hoewel de verbeterpunten in de deeltijdse variant, vanwege de beperkte tijd die deeltijdstudenten aan hun studie kunnen besteden naast hun baan en privéleven, meer prioriteit behoeven dan de verbeterpunten van de voltijd, komt het panel voor beide varianten van FRE zonder meer tot het oordeel 'voldoende'.

Standaard 3 Toetsing en beoogde eindkwalificaties

Het systeem van toetsing is degelijk en sluit aan bij de inhoudelijke ordening van FRE, bij de opleidingscompetenties en bij de leerdoelen. De toetsen en de beoordeling zijn door de studiehandleidingen en modulewijzers voor alle studenten inzichtelijk. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding de kwaliteitsborging van het toetsen en beoordelen van beide varianten verbetert en de Examencommissie daarbij voldoende faciliteert. Het valt er thans niet over, omdat het een positieve indruk had van het niveau van de toetsen. Om dat zo te houden, dient de opleiding naar de toekomst toe maatregelen te nemen. De beoogde actualisering van het toetsbeleid zorgt er mede voor dat FRE de huidige kwaliteit van het toetsen en beoordelen behoudt.

Het gerealiseerde eindniveau is naar de opvatting van het panel voor beide varianten van hbo-bachelorniveau, wat aansluit bij de mening van het werkveld en van de alumni. Het panel kwam bij een groot deel van de scripties, die het voorafgaand aan de audit bekeek, tot een voldoende oordeel. Bij elke variant trof het panel één student aan, waarbij het resultaat van de beoordeling van de scriptie twijfelachtig was en de beoordeling van de afstudeerzitting uiteindelijk bij de opleiding leidde tot het oordeel net voldoende. In de scripties had het panel met name waardering voor het inhoudelijke niveau van de scripties. Toch zag het panel mogelijkheden tot verbetering in het zelfkritisch vermogen en de reflectieve houding van de student in de afstudeerfase bovenop het basisniveau dat studenten al hebben. Bovendien kan FRE de weging van de afstudeerscriptie ten opzichte van de afstudeerzitting herzien en meer transparantie aanbrengen in de totstandkoming van het oordeel over het gerealiseerde eindniveau van studenten. Dat ongeveer 70% van de FRE studenten van Fontys na de bachelor succesvol doorstroomt naar de universiteit is een

Pagina 4 van 8 sterk punt. Door de positieve bevindingen over het niveau van de toetsen en het afstuderen komt het panel voor beide varianten tot het oordeel 'voldoende'.

Algemene conclusie

Op verschillende onderdelen zoals 'concrete doelstellingen', 'het aanbieden van een deeltijdse variant', 'het degelijke programma', 'de kwaliteit van het docententeam' en 'de vakinhoudelijke kwaliteit van de scripties' vond het panel beide varianten ruim voldoende. De verbeterpunten in de onderwijsleeromgeving behoeven in de ogen van het panel aandacht om de kwaliteit van het onderwijs met name in de deeltijdse, maar ook in de voltijdse variant door te ontwikkelen. Op grond van haar minder sterke punten zoals 'een weinig onderscheidende profilering', 'de noodzakelijke explicitering van de onderzoekslijn' en 'het beter borgen van het toetsen en beoordelen' komt het panel voor beide varianten tot de overall kwalificatie 'voldoende'.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder die zijn genoemd in de algemene conclusie van het panel.

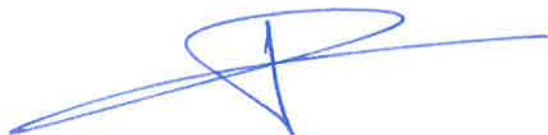
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Fontys Hogescholen te Eindhoven in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 17 februari 2014 naar voren te brengen. Per e-mail van 12 maart 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen.

De NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Fiscaal Recht en Economie (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Eindhoven) van de Fontys Hogescholen te Eindhoven. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 maart 2014 en is van kracht tot en met 30 maart 2020.

Den Haag, 31 maart 2014

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door panel voltijd/deeltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval vt	19%	18%	27%	19%	21%	36%	24%
Uitval dt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	27%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor (voltijd en deeltijd).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Uitval	22%	14%	21%	15%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2006	2007	2008
Rendement vt	69%	67%	69%
Rendement dt	44%	67%	70%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ba	Ma	PhD
Percentage prop	47%	53%	0
Percentage hoofdfase	18%	82%	0

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:20
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen vt	21	18	20	19
Contacturen dt	6	8	8	8

- R.J.M. van der Hoorn MBA CMC, (voorzitter) is een van de directeurs van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen;
- Drs. A.H. Kolner RA, (lid) is als registeraccountant vanaf 1994 vele jaren werkzaam bij de Belastingdienst in Oost-Nederland;
- Mr. M.J. Wittenhorst, (lid) heeft tien jaar ervaring in het hoger onderwijs. Eerst als docent en sinds 2008 als hoofddocent en opleidingscoördinator bij de hbo-bacheloropleiding Fiscaal Recht en Economie van Hogeschool van Arnhem en Nijmegen;
- D. Kaijen, (student-lid) is derdejaars studentlid Fiscaal, Recht en Economie aan de Hogeschool van Rotterdam.

Het panel werd ondersteund door I.M. Gies Broesterhuizen, secretaris (gecertificeerd).